

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษารูปแบบการติดต่อสื่อสารของครูใหญ่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในตำแหน่ง

5.1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1.2.1 ประชากร

ประชากร คือ ครูใหญ่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาทั่วประเทศ ในปีการศึกษา 2549 รวมทั้งสิ้น 197 คน

5.1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูใหญ่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในปีการศึกษา 2549 จำนวน 197 คน ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางสำเร็จรูป Krejcie & Morgan และเทียบบัญญัติไตรยางศ์ เก็บข้อมูลโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น

5.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบ (Check List) มีจำนวน 3 ข้อ โดยถามเกี่ยวกับ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดรูปแบบการติดต่อสื่อสารของครูใหญ่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จำนวน 24 ข้อ ผู้วิจัยได้แปลและเรียบเรียงมาจาก What's Communication Style? ของ Eileen M. Russo (1995) ประกอบด้วยคำถามจำนวน 24 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบ แต่ละตัวเลือก ก, ข, ค, และ ง ซึ่งในแต่ละตัวเลือกเป็นรูปแบบการติดต่อสื่อสาร 4 รูปแบบ ได้แก่ แบบสั่งการ แบบใช้อารมณ์ แบบเห็นอกเห็นใจ และแบบมีระเบียบ

5.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำบันทึกเสนอขอให้งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ถึงโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ให้สมาคมโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนออกหนังสือขอความร่วมมือถึงครูใหญ่โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างดังที่ได้กำหนดไว้เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือ โดยการนำส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยส่งและรับคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2549 ถึง วันที่ 31 สิงหาคม 2549 โดยส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 197 ฉบับ และได้รับกลับคืนเป็นฉบับที่สมบูรณ์จำนวน 152 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.02

5.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

2. แบบวัดการติดต่อสื่อสารของครูใหญ่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ตามทฤษฎีของ Eileen M. Russo (1995) โดยการนับคะแนนที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบแต่ละรูปแบบในรูปความถี่ ร้อยละ นำเสนอในรูปตารางพร้อมคำบรรยายตามเกณฑ์ในการแปลความหมายดังนี้

รูปแบบการติดต่อสื่อสารที่ถูกเลือกตั้งแต่ 9 ข้อ ขึ้นไป หมายถึง รูปแบบหลักในการติดต่อสื่อสารที่ผู้บริหารแสดงออกเป็นประจำในรูปแบบนั้น

รูปแบบการติดต่อสื่อสารที่ถูกเลือกตั้งแต่ 5-8 ข้อ ขึ้นไป หมายถึง รูปแบบหลักในการติดต่อสื่อสารที่ผู้บริหารแสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่นๆ

รูปแบบการติดต่อสื่อสารที่ถูกเลือกตั้งแต่ 1-4 ข้อ ขึ้นไป หมายถึง ครูใหญ่ไม่ได้ใช้รูปแบบการติดต่อสื่อสารนั้นในการสื่อสารมากนัก

รูปแบบการติดต่อสื่อสารที่ถูกเลือกตั้งแต่ 0 ข้อ ขึ้นไป หมายถึง ครูใหญ่ไม่ได้ใช้รูปแบบนั้นๆในการสื่อสาร

5.1.6 สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 59 และ เพศหญิง จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 41

2. ระดับการศึกษาสูงสุดส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรีหรือต่ำกว่า จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 88 และ ปริญญาโทขึ้นไป 18 คน คิดเป็นร้อยละ 12

3. ประสบการณ์ในตำแหน่งครูใหญ่ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในตำแหน่งมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 37 รองลงมา มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่ำกว่า 5 ปี

จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 36 และมีประสบการณ์ในตำแหน่งตั้งแต่ 5-10 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 27

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบการติดต่อสื่อสารของครูใหญ่โรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษาที่แสดงพฤติกรรมทั้ง 4 รูปแบบ ตามแบบวัดรูปแบบการติดต่อสื่อสาร 24 ข้อ ภาพรวม

ผลการวิจัย พบว่า โดยส่วนใหญ่แสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น รองลงมาใช้ในการสื่อสารน้อย แสดงออกเป็นประจำและไม่ใช้ในการสื่อสารเลย ตามลำดับ

แบบสั่งการ ส่วนใหญ่แสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น รองลงมาแสดงออกเป็นประจำ ใช้ในการสื่อสารน้อย และไม่ใช้ในการสื่อสารเลย ตามลำดับ

แบบใช้อารมณ์ ส่วนใหญ่แสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น รองลงมาใช้ในการสื่อสารน้อย แสดงออกเป็นประจำและไม่ใช้ในการสื่อสารเลย ตามลำดับ

แบบเห็นอกเห็นใจส่วนใหญ่ใช้ในการสื่อสารน้อย รองลงมาแสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น แสดงออกเป็นประจำและไม่ใช้ในการสื่อสารเลย ตามลำดับ

แบบมีระเบียบ ส่วนใหญ่แสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น รองลงมาแสดงออกเป็นประจำ ใช้ในการสื่อสารน้อย และไม่ใช้ในการสื่อสารเลย ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบการติดต่อสื่อสารของครูใหญ่โรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษาที่แสดงพฤติกรรมทั้ง 4 รูปแบบ ตามแบบวัดรูปแบบการติดต่อสื่อสาร 24 ข้อ จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในตำแหน่งครูใหญ่ ตามลำดับ

1. เพศ ผลการวิจัยพบว่า เพศชาย พบว่า มีรูปแบบการติดต่อสื่อสารแบบสั่งการส่วนใหญ่แสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น รองลงมาเป็นแบบใช้ในการสื่อสารน้อย แบบใช้อารมณ์ ส่วนใหญ่แสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น รองลงมาเป็นแบบใช้ในการสื่อสารน้อย แบบเห็นอกเห็นใจส่วนใหญ่ใช้ในการสื่อสารน้อย รองลงมาแสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น แบบมีระเบียบ ส่วนใหญ่แสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น รองลงมาแสดงออกเป็นประจำ เพศหญิง พบว่า มีรูปแบบการติดต่อสื่อสารแบบสั่งการส่วนใหญ่แสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น รองลงมาแสดงออกเป็นประจำ แบบใช้อารมณ์ส่วนใหญ่แสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น รองลงมาเป็นแบบใช้ในการสื่อสารน้อย แบบเห็นอกเห็นใจส่วนใหญ่ใช้ในการสื่อสารน้อย รองลงมาแสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น แบบมีระเบียบส่วนใหญ่แสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น รองลงมาแสดงออกเป็นประจำ

2. ระดับการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ปริญญาตรีหรือต่ำกว่า พบว่า มีรูปแบบการติดต่อสื่อสารแบบสั่งการส่วนใหญ่แสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น รองลงมาเป็นแบบแสดงออกเป็นประจำ แบบใช้อารมณ์ส่วนใหญ่แสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น รองลงมาเป็นแบบใช้ในการสื่อสารน้อย แบบเห็นอกเห็นใจส่วนใหญ่ใช้ในการสื่อสารน้อย รองลงมาแสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น แบบมีระเบียบส่วนใหญ่แสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น รองลงมา

แสดงออกเป็นประจำ ปฏิญาโทขึ้นไป พบว่า มีรูปแบบการติดต่อสื่อสารแบบสั่งการส่วนใหญ่
แสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น รองลงมาแสดงออกเป็นประจำ และไม่ใช้ในการสื่อสารเลย
แบบใช้อารมณ์ส่วนใหญ่แสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น รองลงมาแสดงออกเป็นประจำ และ
ไม่ใช้ในการสื่อสารเลย แบบเห็นอกเห็นใจส่วนใหญ่ใช้ในการสื่อสารน้อย รองลงมาแสดงออก
ผสมผสานกับรูปแบบอื่น แบบมีระเบียบส่วนใหญ่แสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น รองลงมา
แสดงออกเป็นประจำ

3. **ประสบการณ์ในตำแหน่งครูใหญ่** ผลการวิจัยพบว่า มีประสบการณ์ในตำแหน่งตำ
กว่า 5 ปี พบว่า มีรูปแบบการติดต่อสื่อสารแบบสั่งการส่วนใหญ่แสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น
รองลงมาเป็นแบบแสดงออกเป็นประจำ แบบใช้อารมณ์ส่วนใหญ่แสดงออกผสมผสานกับรูปแบบ
อื่น รองลงมาเป็นแบบใช้ในการสื่อสารน้อย แบบเห็นอกเห็นใจส่วนใหญ่ใช้ในการสื่อสารน้อย
รองลงมาแสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น แบบมีระเบียบส่วนใหญ่แสดงออกผสมผสานกับ
รูปแบบอื่น รองลงมาแสดงออกเป็นประจำ มีประสบการณ์ในตำแหน่ง 5-10 ปี พบว่า มีรูปแบบการ
ติดต่อสื่อสารแบบสั่งการส่วนใหญ่แสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น รองลงมาเป็นแบบใช้ในการ
สื่อสารน้อย แบบใช้อารมณ์ส่วนใหญ่แสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น รองลงมาเป็นแบบใช้ใน
การสื่อสารน้อย แบบเห็นอกเห็นใจส่วนใหญ่ใช้ในการสื่อสารน้อย รองลงมาแสดงออกผสมผสาน
กับรูปแบบอื่น แบบมีระเบียบส่วนใหญ่แสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น รองลงมาแสดง
ออกเป็นประจำ และ มีประสบการณ์ในตำแหน่งมากกว่า 10 ปีขึ้นไป พบว่า มีรูปแบบการ
ติดต่อสื่อสารแบบสั่งการส่วนใหญ่แสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น รองลงมาเป็นแบบแสดง
ออกเป็นประจำ แบบใช้อารมณ์ส่วนใหญ่แสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น รองลงมาเป็นแบบใช้
ในการสื่อสารน้อย แบบเห็นอกเห็นใจส่วนใหญ่ใช้ในการสื่อสารน้อย รองลงมาแสดงออก
ผสมผสานกับรูปแบบอื่น แบบมีระเบียบส่วนใหญ่แสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น รองลงมา
แสดงออกเป็นประจำ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการติดต่อสื่อสารของครูใหญ่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จำแนกตาม
เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในตำแหน่ง ผู้วิจัยขอนำเสนออภิปรายผลการวิจัย ตามลำดับ
ต่อไปนี้

5.2.1 ผลการศึกษารูปแบบการติดต่อสื่อสารของครูใหญ่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
ในภาพรวม พบว่า ส่วนใหญ่มีรูปแบบการติดต่อสื่อสารในลักษณะผสมผสานกับรูปแบบอื่น
โดยส่วนใหญ่ เป็นแบบการสั่งการ แบบใช้อารมณ์ แบบมีระเบียบและแบบเห็นอกเห็นใจ ตามลำดับ

แบบการสั่งการ คือ ผู้นำแบบนี้มีลักษณะเป็นผู้ที่มีการสั่งการ บงการภาษาที่ใช้เด็ดขาด พูดตรง พูดเร็ว เสียงดังฟังชัด ภาษาทางการ สัมผัสมือหนักแน่น มองน่าเกรงขาม เป็นผู้แสดงพฤติกรรมการสื่อสารที่มีความเชื่อมั่นสูง แสดงออกทางความรู้สึกต่ำ ซึ่งภาษาพูด จะเป็นลักษณะ ดัดลีนใจแน่นแน่ว พูดจาตรงไปตรงมา เอ่ยปากทักทายเสมอ ส่วนลักษณะการพูด จะมีลักษณะพูด เร็ว พูดเสียงดัง พูดอย่างเป็นทางการ ทางด้านกายภาพ จะมีลักษณะของ การสบตาโดยตรง จับ มือทักทาย มีท่าทางกล้าหาญ ทั้งนี้สอดคล้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูใหญ่โรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษาเพราะต้องบริหารโรงเรียนให้มีคุณภาพ ตามที่ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมาย หน้าที่ วางแผน นโยบาย ของโรงเรียนให้ครูใหญ่ดำเนินงาน ซึ่งส่วนใหญ่แล้วต้องการความสำเร็จ โดยสามารถใช้ทรัพยากรในทุกๆด้านได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลคุ้มค่ามากที่สุด บรรลุตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งในปัจจุบันทางเดียวที่โรงเรียนจะสามารถอยู่รอดและเติบโตได้ก็คือ การที่ผู้บริหารต้องมีวิธีการจัดการเพื่อให้องค์กรสามารถปรับตัวตามทันการเปลี่ยนแปลง และมีการพัฒนาตนเองให้มีสภาพใหม่ที่มีความสอดคล้องเข้ากับสิ่งใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นได้ ดังนั้นจึงทำให้ ครูใหญ่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ให้ความสำคัญกับรูปแบบการติดต่อสื่อสารในลักษณะ ผสมผสานกับรูปแบบอื่นแบบการสั่งการ มากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญส่ง จำปาโพธิ์ (2539 : 201) พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอยู่ในระดับมาก คือ ความรับผิดชอบต่อการกระทำของตน กล้าเผชิญปัญหาต่างๆ ไม่โลเลมีความเด็ดเดี่ยว มีความสามารถในการตัดสินใจ สั่งการอย่างเด็ดขาดชัดเจน สอดคล้องกับ รัศมี ภิบาลแทน (2523 : 44-46) กล่าวว่าผู้นำที่ควรมีความสามารถในการตัดสินใจ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบ ความเข้มแข็งอดทน สอดคล้องกับแนวคิดของ เมธี ปิณฑนันทน์ (2528 : 13) ได้เสนอแนะถึง คุณลักษณะที่ผู้บริหารควรให้ความสนใจ คือ การมีความสามารถในการพูด การตัดสินใจ และความเชื่อมั่นในตนเอง สอดคล้องกับ ถวิล มาตรการเยี่ยม (2542 : 4-6) ที่ให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ต้องมีความเป็นครูมีประสิทธิภาพไว้ว่า มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกล้าหาญและซื่อตรง เป็นผู้ตัดสินใจรวดเร็ว เด็ดขาดสามารถแก้ปัญหาได้รวดเร็วทันเหตุการณ์ และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ สอดคล้องกับเทพพนม เมืองแมน (2522 : 8) กล่าวถึงคุณลักษณะ ส่วนตัวของผู้บริหารที่ดี ว่าควรเป็นผู้ที่มีความกล้า ความเด็ดขาด สอดคล้องกับ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2523 : 3-4) กล่าวถึงคุณลักษณะส่วนตัวของบริหารว่าเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตัวเอง เพื่อให้เกิดความเชื่อถือแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง ถวิล มาตรการเยี่ยม (2544 : 127) ที่กล่าวว่า คุณลักษณะของ ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้นจำเป็นต้องมีลักษณะดังนี้ คือ ความเข้มแข็งและ โดดเด่นด้านภาวะผู้นำ ความสามารถในการกระบวนกรแก้ปัญหาและกระบวนกรตัดสินใจ มีทักษะ ทางสังคมสูง และมีความรู้ความสามารถและทักษะทางวิชาชีพสูง สอดคล้องกับแนวคิดของ อาภา ภมรบุตร (2545 : 211-212 , 216) ที่กล่าวว่า ครูใหญ่จะต้องมีลักษณะนิสัย และพฤติกรรมที่ แสดงออก (Behavior) ในที่ดีเป็นที่น่าเลื่อมใสและประทับใจแก่ครูทั่วไป ในการปฏิบัติการ

บริหารงานโรงเรียนนั้นผู้อำนวยการใหญ่ ควรปฏิบัติ คือ เป็นผู้แสดงซึ่งความสุภาพ เรียบร้อย วาจาไพเราะ มีความเป็นผู้ดี และสุภาพบุรุษโดยธรรมชาติ ปฏิบัติงานและสั่งงานทุกอย่างต้องมีเหตุผลแน่นอน ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนในเรื่อง หรือกิจกรรมต่าง ๆ ควรจะมีระเบียบเรียบร้อยและสวยงาม เช่น มีการประกาศรับสมัครนักเรียนเข้าใหม่ การแสดงสถิติ และกิจกรรมบางอย่างของโรงเรียน ซึ่งอาจทำได้ด้วยตัวอักษรตัวเลขถาวรใช้เรียงประจำวัน เช่น จำนวนนักเรียน จำนวนครู วันนี้อาจารย์ท่านใด ครูมากี่คน ครูคนไหนอยู่ คนไหนไม่อยู่ เมื่อมองไปแล้วจะต้องเห็นว่า ทุกสิ่งทุกอย่างมีระบบระเบียบ น่าเลื่อมใส

แบบเห็นอกเห็นใจ คือ ผู้นำแบบนี้เป็นผู้ที่มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รับฟังผู้อื่น พูดช้า เสียงนุ่มนวล ชอบที่จะกอด เคลื่อนไหวช้า สัมผัสมืออย่างนุ่มนวล มีรูปครอบครัวในที่ทำงาน ชอบนั่งข้างผู้อื่น เป็นผู้แสดงพฤติกรรมการสื่อสารที่มีความเชื่อมั่นต่ำ แสดงออกทางความรู้สึกสูง โดยพฤติกรรมด้านภาษาพูด จะมีลักษณะที่เป็นผู้ฟังที่ดี เงียบขรึม พูดให้กำลังใจ ส่วนด้านลักษณะการพูด พูดช้า ใช้น้ำเสียงนุ่มนวล ระดับเสียงเนิบ ๆ ส่วนด้านภาษากาย จะมีลักษณะการจับมือทักทายอย่างสุภาพ สัมผัสร่างกาย เช่น แขน ไหล่ เคลื่อนไหวช้า ซึ่งอยู่ในลำดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูใหญ่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษามีภารกิจ และต้องรับผิดชอบต่อการพัฒนาสถานศึกษามากเพื่อให้เกิดความก้าวหน้า และในการบริหารในสถานศึกษา ผู้บริหารจึงต้องมีความรับผิดชอบสูงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยบทบาทของครูใหญ่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาซึ่งอำนาจบริหารจัดการส่วนใหญ่จะรวมอยู่ไว้ที่ส่วนกลาง ซึ่งแตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาโดยสิ้นเชิง ซึ่งเน้นการกระจายอำนาจ การทำหน้าที่ด้านการจัดการ และในขณะเดียวกันก็แสดงให้เห็นปรากฏชัดเจนในความเป็นผู้นำ แสดงออกให้ปรากฏชัดเจนทั้งแนวทางและทิศทาง ที่จะเพิ่มพูนประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของสถานศึกษาให้สูงขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ David (1989; อ้างใน วิโรจน์ สารรัตนะ. 2546 : 325) ที่กล่าวว่า การบริหารโรงเรียนแบบกระจายอำนาจว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญคือ ความอิสระ (Autonomy) และการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม (Participatory Decision Making) สอดคล้องกับแนวคิดของ วิโรจน์ สารรัตนะ (2542 : 2) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารแบบกระจายอำนาจ คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ความมีอำนาจหน้าที่และความอิสระในการตัดสินใจมากขึ้นในการจัดสรรทรัพยากร ภายใต้กรอบระเบียบกฎเกณฑ์หรือนโยบายที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิด ชีรวุฒิ บุญยโสภณ (2542 : 68) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องนำเอาหลักการ และวิธีการบริหารงานที่จะสามารถครองตน ครองคน และครองงาน มาใช้ในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และความเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีและสังคมของประเทศโดยยึดหลักความต้องการของมนุษย์ ความพึงพอใจและแรงจูงใจต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นปัจจัยสำคัญของสถานศึกษายังต้องมีการพัฒนาบทบาทของตนเองให้มีคุณลักษณะที่เป็นทั้งผู้ออกแบบ ผู้สอน

ผู้ช่วยเหลือ และผู้เรียนรู้ มีรูปแบบวิธีการคิด และโลกทัศน์ที่กว้าง มีการยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลง ค่านิยม และเจตคติในปัจจุบันมีการพัฒนาวิชาการด้านต่างๆ ที่ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วทั้งในด้าน ปริมาณที่เพิ่มขึ้นและด้านความลึกซึ้งของศาสตร์ต่างๆก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ที่ จำเป็นต้องก่อให้เกิดความต้องการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จากความแตกต่างระหว่างครูใหญ่ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษากับ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่า มีหลักการ วัตถุประสงค์ในการบรรลุเป้าหมาย สายการบังคับบัญชา สถานะภาพความจำเป็นที่ต่างกัน เป็นผลทำให้รูปแบบการติดต่อสื่อสารในลักษณะผสมผสานกับ รูปแบบอื่น แบบเห็นอกเห็นใจ ต่างกัน

5.2.2 ผลการศึกษารูปแบบการติดต่อสื่อสารของครูใหญ่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จำแนก ตาม เพศ มีรูปแบบการติดต่อสื่อสารส่วนใหญ่แสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น ทั้งแบบสั่งการ แบบใช้อารมณ์ แบบเห็นอกเห็นใจ และแบบมีระเบียบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาเป็นองค์กร การศึกษา ที่ประกอบด้วยบุคคลหลายกลุ่มที่มีความหลากหลายมาปฏิบัติงานร่วมกันโดยมี ครูใหญ่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาต้องมีความสามารถในการบริหารและการสื่อสารกับบุคลากรใน สถานศึกษาทั้งเพศหญิงและชายต้องสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยังต้องมื ความสามารถที่จะแก้ปัญหาการขัดแย้งที่มักเกิดขึ้นระหว่างผู้ร่วมงานชายและหญิงเพื่อให้การ บริหารงานในสถานศึกษามีคุณภาพ ผู้บริหารจึงต้อง มีรูปแบบการติดต่อสื่อสารส่วนใหญ่ แสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น สอดคล้องกับ (2544 : อ้างใน จันทรานี สงวนนาม, 2545 : 136-137) ได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ไว้ว่า ผู้บริหารเป็นผู้ที่ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่าง สร้างสรรค์ ได้แก่ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีภาวะผู้นำผู้ตามที่ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวุฒิภาวะ ทางอารมณ์ มีความคิดเป็นประชาธิปไตย และมีการทำงานเป็นทีม สอดคล้องกับแนวคิดของ รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2544 : 27) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารจะติดต่อสื่อสารกับคนอื่นๆ ในหน่วยงาน เพื่อ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารสนทนา ปฏิบัติการให้เป็นไปตามกำหนดเวลา แก้ปัญหาและทำงานให้ บรรลุเป้าหมาย คงไว้ซึ่งความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานไกล่เกลี่ยความไม่ลงรอยและข้อขัดแย้งที่ เกิดขึ้นระหว่างบุคคลในองค์กรสอดคล้องกับแนวคิด อาภา ภมรบุตร (2545 : 215) ที่กล่าวว่า ใน การปฏิบัติในโรงเรียน ครูใหญ่ต้องเป็นผู้รู้จักประนีประนอม พยายามไกล่เกลี่ย อย่าให้เรื่องร้าย ๆ เกิดขึ้น โดยทำเรื่องใหญ่ให้เป็นเรื่องเล็ก เรื่องเล็กให้ผ่านไป พยายามหาทางระงับเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนให้เสร็จสิ้นไป โดยไม่ทำให้คนใดเสียใจ หรือเสียผลประโยชน์

5.2.3 ผลการศึกษารูปแบบการติดต่อสื่อสารของครูใหญ่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จำแนกตาม ระดับการศึกษา มีรูปแบบการติดต่อสื่อสารส่วนใหญ่แสดงออกผสมผสานกับรูปแบบ อื่น ทั้งแบบสั่งการ แบบใช้อารมณ์ แบบเห็นอกเห็นใจ และแบบมีระเบียบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าระดับ การศึกษาของมีผลต่อภาระงานบริหารของครูใหญ่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ในการ

รับผิดชอบทุกเรื่องที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาอีกทั้งยังต้องมีการวางแผนกระบวนการบริหารที่จะให้ทราบถึงโครงสร้างของการทำงาน อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรประจำตำแหน่งต่าง ๆ ในสถานศึกษา การวางแผนยังจะช่วยให้การแบ่งงานและกำหนดงานที่ต้องการตรงกับความต้องการเฉพาะอย่างของบุคคลนั้นๆ ในแต่ละสายบังคับบัญชาจะมีช่องทางในการติดต่อสื่อสารที่หลากหลาย ช่วยให้การประสานงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ พรชัย ภาพันธ์ (2547 : 40) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสนใจเป็นกรณีพิเศษ วางแผนและดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ การวางแผนช่วยให้ผู้บริหารงานมีทิศทางในการบริหาร จัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหาและนโยบายการบริหาร ผู้บริหารต้องมีความรู้เรื่องการวางแผนและการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผน ให้บรรลุตามจุดหมายที่วางไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ถวิล มาตรฐาน (2544 : 103) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคณะผู้ร่วมงานในการปฏิบัติงาน และการใช้ทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่าที่สุด ผู้บริหารโรงเรียนสร้างความมั่นใจที่จะใช้ทรัพยากรทั้งหมด ให้สอดคล้องและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนให้ความมั่นใจว่าจะดำเนินการทบทวนการปฏิบัติงานและพัฒนาไปสู่เป้าหมาย ประเมินผลการจัดสรรทรัพยากรว่ามีผลกระทบต่อการทำงานหรือไม่อย่างไร สอดคล้องกับแนวคิดของ วิโรจน์ สารรัตน์ (2542 : 37) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนนั้น จะมีสองบทบาท คือ บทบาทเป็นผู้รับผิดชอบต่อกลุ่มนโยบายในการวางแผนไปสู่การปฏิบัติ และบทบาทแสดงภาวะความเป็นผู้นำต่อทีมงาน เพื่อให้มั่นใจในความมีประสิทธิภาพของการนำแผนไปปฏิบัติ ทั้งการจูงใจการอำนวยความสะดวก การกระตุ้น การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ การติดต่อสื่อสาร การประสาน เป็นต้น

5.2.4 ผลการศึกษารูปแบบการติดต่อสื่อสารของครูใหญ่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จำแนกตาม ประสบการณ์ในตำแหน่งครูใหญ่ มีรูปแบบการติดต่อสื่อสารส่วนใหญ่แสดงออกผสมผสานกับรูปแบบอื่น ทั้งแบบสั่งการ แบบใช้อารมณ์ แบบเห็นอกเห็นใจ และแบบมีระเบียบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม ได้มีการพัฒนาและเจริญเติบโตเป็นลำดับขั้นตอน ตามระยะเวลาจากอดีตถึงปัจจุบันนั้น เกิดผลกระทบกับสถานศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำให้ครูใหญ่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษามีหน้าที่เป็นตัวกำหนดลักษณะและความเป็นไปของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในรูปแบบการบริหารจัดการที่ต้องอาศัยประสบการณ์ในตำแหน่งในการที่จะสื่อสาร สั่งการ ให้โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา มีแนวทางที่เหมาะสม รวดเร็ว สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ผู้บริหารต้องพยายามศึกษาหาข้อมูลจากบริบทรอบด้าน ให้โอกาสเปิด พูดยุข รับฟังข้อมูลเพื่อนำมาพัฒนาสถานศึกษาของตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดของ เฉลลา ประเสริฐศรี (2542 : 89,112) ที่กล่าวว่า การสื่อสารแบบสองทางผู้รับสามารถตรวจสอบความเข้าใจและซักถามเมื่อสงสัย จึงทำให้ผู้รับได้ข่าวสารข้อมูลที่

ถูกต้องตรงกับเจตนาธรรมของผู้ส่ง ผู้นำจึงควรเลือกลักษณะของการสื่อสารแบบสองทางมากกว่า การสื่อสารแบบทางเดียว นอกจากนี้การพูดและการสื่อสารยังเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการ เสริมสร้างภาวะผู้นำ เพราะผู้นำต้องตั้งการพูดคุยประชุมชี้แจงเพื่อความเข้าใจกับผู้ร่วมงาน ตลอดเวลา สอดคล้องกับแนวคิดของ สมยศ นาวิกาน (2543 : 432-435) ที่กล่าวว่า การติดต่อสื่อสาร แบบสองทางเป็นการติดต่อสื่อสารที่ผู้ส่งสารและผู้รับตอบสนองต่อกัน เพื่อสร้างความเข้าใจอย่าง แจ่มแจ้งระหว่างกัน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็น และสำคัญในการบริหารงาน เช่น การประชุมปรึกษาหารือ การชี้แจงรายงานการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับแนวคิดของ William Glasser. (1998; อ้างใน สุวิมล ปฏิยุทธ. 2545 : 96) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญในการช่วยคนทำงานให้ปฏิบัติ และคิด อย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่ใช้วิธีบังคับฝืนใจ พอๆ กับต้องใส่ใจความรู้สึกและสุขภาพของคนทำงาน สอดคล้องกับแนวคิดของ สุรัฐ ศิลปอนันต์ (2545:63) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องดำเนินการทุก วิถีทางที่จะปรับปรุงสมรรถภาพการตัดสินใจของครู-อาจารย์ ด้วยวิธีการให้ครู-อาจารย์คุ้นเคยกับ ความรู้ความสามารถอะไรทำงาน (ใช้การได้) และขณะเดียวกันก็ต้องรู้ วิธีที่จะทำงานให้มี ประสิทธิภาพในการทำงาน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยควรส่งเสริมพัฒนาครูใหญ่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ให้ได้รับการศึกษา ต่อในด้านการบริหารการจัดการหรือเข้ารับการฝึกอบรมด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ใน รูปแบบการติดต่อสื่อสารและการสร้างภาวะผู้นำเพื่อให้ความพร้อมในตำแหน่งงานที่ปฏิบัติ และ เพื่อให้การบริหารจัดการของครูใหญ่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษามีประสิทธิภาพในการ บริหารงานและตัดสินใจที่ดียิ่งขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยรูปแบบการติดต่อสื่อสารของครูใหญ่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ผู้วิจัยมี ความเห็นว่าควรมีการศึกษาในเรื่องต่อไปนี ควรมีการทำวิจัย ความสัมพันธ์ของรูปแบบการ ติดต่อสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจของครูอาจารย์ในด้านการติดต่อสื่อสาร และการปฏิบัติงาน เนื้อหาสาระมีผลต่อการติดต่อสื่อสาร การวิจัยครั้งต่อไปว่า การสื่อสารจะมี ระเบียบข้อบังคับอย่างไร หรือเนื้อหาสาระที่จะใช้วิธีในการติดต่อสื่อสารจะเป็นอย่างไร